

Ewelina Augustyniak

O „dziecięcych” targach książki słów kilka ...

„Przez odpowiednią literaturę dla dzieci kształtuje się przyszłego czytelnika, któremu toruje się drogę do wielkiej poezji, do literatury klasycznej...”.

Te słowa Jana Brzechwy z pewnością mogłyby przyświecać I Targom Książki dla Dzieci, zorganizowanym w dniach 3 - 5 czerwca 2011 roku w Krakowie. Organizatorzy bowiem dołożyli wszelkich starań, aby najmłodszych zainteresować czytaniem. Blisko stu wystawców oferowało na swoich stoiskach książki, gry, zabawy i programy edukacyjne promujące odpowiednią literaturę i krzewiące czytelnictwo wśród dzieci. Ponadto w programie targów znalazły się liczne warsztaty, podczas których mali uczestnicy tworzyli kilkunastometrową książkę podróżniczą, poznali historię alfabetu, pisma i druku oraz proces powstawania książek. Nie zabrakło również konkursów i plebiscytów. Jednym z ważniejszych był ogólnopolski konkurs wyłaniający „Książkę Przyjazną Dziecku”, zorganizowany przez Fundację „Przyjazny Papier” oraz magazyn „Świerszczyk”. Ideą plebiscytu było promowanie dobrze napisanych, mądrych i atrakcyjnie zilustrowanych książek, wydanych na ekologicznym papierze. Spośród sześćdziesięciu trzech tytułów zgłoszonych przez wydawców, jury złożone m. in. z psychologa, historyka literatury, dziennikarzy i rodziców wyłoniło piętnaście finałowych pozycji:

„Matka Polka” - Akapit Press - (autor tekstu i ilustrator: Zuzanna Orlińska)

„Straszna książka, czyli upiorna zabawa w rymy” - Czarna Owca - (Małgorzata Strzałkowska; Kacper Dudek)

„Pierwsze urodziny prosiaczka” - Czerwony Konik - (Aleksandra Woldańska-Płocińska)

„Marco Polo. Moja podróż na wschód do krain odległych i niezbadanych” - Debit - (Paulina Kielan; Mirosław Kisiel)

„Miasteczko Mamoko” - Dwie Siostry - (Aleksandra i Daniel Mizielińscy)

„Nóż w palcu. Skaleczenie” - Hokus-Pokus - (Wojciech Feleszko; Ignacy Czwartos)

„Paproch” - Hokus-Pokus - (Eliza Piotrowska; Maria Ekier)

„O Zającu, który szukał Swojego Miejsca” - Ilustratornia - (Agata Baranowska)
„Za niebieskimi drzwiami” - Instytut Wydawniczy Latarnik - (Marcin Szczygielski)
„Cecylka Knedelek i poletko truskawek” - Jedność - (Joanna Krzyżanek; Marcin Ciseł)
„Słoniątko”- Muchomor - (Adam Jaromir; Gabriela Cichowska)
„Andrzej Kruszewicz opowiada o ptakach” - Multico - (Andrzej Kruszewicz; zespół 11 ilustratorów)
„Tato, a dlaczego?” - Multico - (Wojciech Mikołuszko; Tomasz Samojlik)
„Ciotka Klotka i inne historie” - Pascal - (Agnieszka Ginko; Kasia Kukla-Puzoń)
„Mikołaj Kopernik” - Zielona Sowa - (Marcin Przewoźniak; Dorota Szoblik).

O wyborze zwycięzcy zdecydowali internauci podczas głosowania za pośrednictwem portalu eDziecko.pl, oddając najwięcej głosów na książkę „O Zającu, który szukał Swojego Miejsca”. Aby zagłosować, należało napisać e-mail z uzasadnieniem wyboru. Autorka zwycięskiej książki zgromadziła wszystkie nagrody przewidziane w konkursie: dla twórcy tekstu, ilustracji oraz nagrodę przyjazny papier dla wydawcy. Na targach wyróżniono ponadto dwie kolejne książki „Marco Polo” wydawnictwa Debit i „Pierwsze urodziny prosiaczka” wydawnictwa Czerwony Konik.

Organizatorzy I Targów Książki Dziecięcej w Krakowie zaprosili również przedstawicieli I Ogólnopolskiej Wypożyczalni Książek Dotykowych. Działa ona od 2008 roku przy Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Słabo Widzącej im. prof. Zofii Sękowskiej w Lublinie. Dostępnych jest w niej kilkaset książek dotykowych dla małych niewidomych dzieci, które jeszcze nie potrafią posługiwać się alfabetem Braille'a. Dzięki specjalnie zaprojektowanym, wykonanym z materiałów o różnej fakturze, książeczkom zaopatrzonym w tekst napisany alfabetem w obydwu formach, najmłodszy niewidzący mogą słuchać opowieści jednocześnie rozwijając wyobraźnię poprzez dotyk. Taka forma czytania doskonali u niewidomych dzieci zmysł dotyku, wzbogaca słownictwo, a zarazem zaznajamia je z alfabetem Braille'a. Wypożyczalnia udostępnia księgozbiór od września do czerwca. Rodzice dzieci niewidomych z terenu całej Polski mogą korzystać z jej zbiorów bezpłatnie, również za pomocą darmowej przesyłki pocztowej, po okazaniu legitymacji Polskiego Związku Niewidomych.

Na uwagę zasługują także zorganizowane podczas trwania targów akcje „Dzielę się książkami” oraz „Książka za książkę”, zachęcające do oddawania przeczytanych książek na rzecz dzieci przebywających w domach dziecka, placówkach opiekuńczych czy podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie. Dzieląc się w ten sposób swoim księgozbiorem najmłodszy czytelnicy oraz ich rodzice mogli nie tylko wesprzeć te dzieci, dla których dostęp do książki jest utrudniony, ale również otrzymać kupon rabatowy na zakup nowych publikacji prezentowanych na targach.

Najmłodszy uczestnicy mogli ponadto spotkać bohaterów wielu bajkowych postaci m. in. Kubusia Puchatka, Czerwonego Kapturka, Królową Śnieżkę czy Żółwia Franklina, autorów książek dziecięcych - Joannę M. Chmielewską, Barbarę Gawryluk, Annę Czerwińską - Rydel - i ilustratorów - Łukasza Zabdrya, Kazimierza Wasilewskiego, Piotra Olszówkę - a uczestnicząc w wielkoformatowej grze „Bitwa pod Grunwaldem” mogli wcielić się w rolę króla Władysława Jagiełły oraz odbyć podróż „Dookoła świata z Janem Pawłem II”.

Dla rodziców i opiekunów przygotowano warsztaty z animacji czytelniczej „Jak zmienić fabułę książki w zabawę?”, spotkania z psychologami na temat wyrabiania nawyków czytelniczych u dzieci oraz wykład Polskiego Związku Logopedów „Przygotowanie do nauki czytania, pisanie i rozumienia lektur”.

Zainteresowani nauczaniem czytania niemowląt i małych dzieci mogli otrzymać porady i zakupić tablice edukacyjne bazujące na wieloletnich badaniach Glenna Domana. Ten amerykański fizykoterapeuta opracował metodę wczesnej edukacji polegającej na wielokrotnym pokazywaniu dziecku zestawów kart ze ściśle określoną treścią, trzy razy dziennie w odstępach trzydziestominutowych. W ten sposób można rozpocząć naukę czytania już z niemowlęciem od trzeciego miesiąca życia.

Tak bogaty program I Targów Książki Dziecięcej w Krakowie zachwyił zarówno dorosłych jak i dzieci. Dzięki przygotowanym atrakcjom najmłodszy mogli przenieść się w bajkowy świat książki, a ich opiekunowie utwierdzić się w przekonaniu, że kontakt ze słowem pisanym wpływa pozytywnie na rozwój intelektualny, emocjonalny i społeczny dziecka, a przy tym może być ciekawą formą spędzania wolnego czasu.